

KUNDECASE: NORGES KULTURHISTORISKE MUSEUM

Type: Objektsikring Glasmontre Montrorum

Howeni Projects sikrer 'Guldportalen' på kulturhistorisk museum i Oslo

Hvorfor ikke lade den norske befolkning røre og se en rigtig skat? I en rigtig skattekasse? Og få fortalt et stykke dramatisk norsk historie igennem en lang 'tunnel', som oven i købet er sand?

Det samme tænkte Norges Bank, da de startede projektet 'den tunge bagages rejse' i samarbejde med Norges Kulturhistoriske Museum og Howeni Projects som underleverandør til MilSec Norway.

Opgave

Den norske værdiarv bliver ofte refereret til som 'Guldet Hitler ikke fik', 'den tunge guldtransport' eller 'den tunge bagages rejse' endda 'nationens frihed'. Ja, dette guld er ikke hvilket som helst guld, det handler nemlig om præcis 13.932 guldmønter (cirka 50 tons), der blev smuglet væk fra den tyske besættelsesmagt under 2. verdenskrig. Guldmønternes historie går helt tilbage til 1875, hvor den dannede grundlag for guldstandarden i Norge. Under 2. Verdenskrig finansierede guldet modstanden mod tyskerne. Guldet sikrede den norske kongefamilie og regeringen gennem krigen og efter krigen kunne Norge indtræde i internationale organisationer som eksempelvis FN og Den Internationale Valutafond. Op til i dag har guldreserven tjent den norske nation blandt andet som garanti for den norske krone.

Dette ikoniske guld bliver beskyttet af Norges Bank og har aldrig før været vist til offentligheden, men den 8. Maj 2014 blev det tid til at fremvise Norges guldmønter. Dette skete i samarbejde med Howeni Projects der var underleverandør

til MilSec Norway ved Norges Kulturhistoriske Museum i den nye Norges Bank-hal ved udstillingen "Ja, vi elsker frihed".

For at det overhovedet skulle være en reel mulighed at offentliggøre og fremvise guldet, var det essentielt for både Norges Bank og Norges Kulturhistoriske Museum, at guldet blev sikret til det yderste, og derfor tog de kontakt til MilSec og Howeni Projects. Årsagen til dette initiativ udsprang af, at det ikke bare skulle være en ordentlig håndfuld guldmønter, der skulle fremvises men derimod alle guldmønterne samlet på et display i en kæmpe åben rusten kasse. En kasse der skulle forestille de store rustne kasser, som guldet blev transporteret i fra Oslo til England i 1940. Udfordringen lå i, at lade publikum komme helt tæt på guldet.

Hele projektet betød, at Norges Bank i samarbejde med Norges Kulturhistoriske Museum, MilSec Norway/Howeni Projects designede og fremstillede en af verdens sikreste glasmontre (montrorum) til den største samling af guldmønter, nogensinde.

Baggrundshistorien

Hvis man ikke kender historien om guldtransporten eller guldportalen, så kan det være svært at forstå, hvorfor lige dette guld er så værdifuldt for nordmændene, og hvorfor der skal passes ekstra godt på det ved en udstilling med offentlig adgang. Selvfølgelig, har det en guldværdi som alt andet guld, men affektionsværdien overgår alt andet.

De over 100 år gamle guldmønter blev sendt på en farlig rejse den 9. april 1940, hvor den forhenværende direktør for Norges Bank Nicolai Rygg besluttede, at flytte guldreserverne fra Norges Bank ud af Oslo mod Norges Bank i Lillehammer. Hele guldreserven bestod af 1503 kasser guld og 39 små egetræsfade, og de blev smuglet ud af Oslo lige for næsen af de tyske invasionsstyrker.

- 26 lastbiler blev lastet om natten den 9. april 1940, og næste morgen lige inden de tyske tropper kom marcherende ind i byen ad Karl Johan, kørte lastbilerne af sted mod Lillehammer.
- Ved eftermiddagstid næste dag den 10. april ankom guldet til Norges Bank i Lillehammer, hvor det blev skjult i bankkælderen.
- Den 19. april 1940 var man nødt til at tage alt guldet op af kælderen igen, da de tyske tropper nærmede sig Lillehammer, og ved midnatstid blev alt guldet lastet på et tog mod Åndalsnes, hvor det ankom tidligt den 20. april 1940, og blev herefter flyttet over på fem vogne. Selv samme morgen blev Åndalsnes centrum angrebet af tyskerne, men til alt held kørte guldet hurtigt videre til sikkerhed til Romsdalshorn.
- Den 24. april 1940 blev der lavet en aftale med den britisk ledede hær om at fordele guldreserverne og sende den med tre britiske krigsskibe til England, og allerede selv samme aften bliver cirka 8 tons guld fragtet til England.

- Men efter de tyske tropper brød igennem forsvaret ved Romsdal dalen den 25. og 26. april 1940 kunne nordmændene ikke vente længere på englænderne, og det resterende guld blev derfor i al hast flyttet på en lastbils-kolonne, der kørte mod Molde Havn. To gange blev kolonnen udsat for luftangreb, lastbilerne sad fast i mudret terræn og blev beskadiget på de hårde veje, og ved en tøj-fabrik i Molde kom guldet over på nye lastbiler.

- Den 29. april var jagten på guldet gået ind, og tyskerne bombede konstant lastbilerne. Om aftenen den 29. april blev cirka 20 tons guld ved Molde Havn lastet på et engelsk skib sammen med den norske konge, kronprins og nogle regeringsmedlemmer. Kongen og hans følge blev sat af ved Tromsø, og guldet blev fragtet videre til Glasgow i England.

- 10 tons guld kom nord på mod Vigsnes Nordmøre, men cirka 19 tons guld manglede stadig, og dette blev fragtet væk i fiskerbåde mod Gjemnes og konstant byttet rundt mellem flere og flere fiskerbåde.

Operationen kunne have endt galt flere gange, da der var flere stop undervejs, flere personer og flere befordringsmidler involveret. Englænderne gav en hånd med til smuglingen af guldet, med det ene formål, at de norske reserver ikke skulle falde i de tyske hænder. Herved ligger det symbolske i guldudstillingen også i, at den danner grundlag for den norske nations frihed, hvorfor det var essentielt, at lade publikum komme helt tæt på, dog i de sikrede rammer som Howeni Projects designede.

- I løbet af sommeren 1940, blev næsten hele guldreserven på ca. 50 tons transporteret fra England over til USA og Canada, hvor den blev fordelt i flere norske og britiske handelsskibe. Guldet blev efter krigen sendt tilbage til Norge i små portioner og så sent som i 1987 blev den sidste del af guldreserven returneret til Norge. Utroligt nok er intet forsvundet undervejs.

Løsning

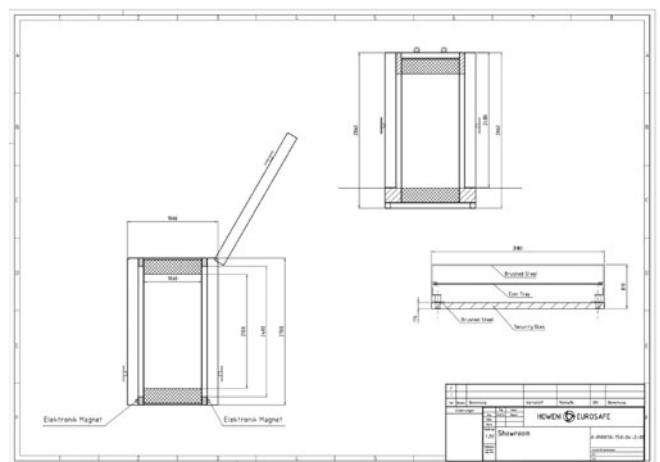
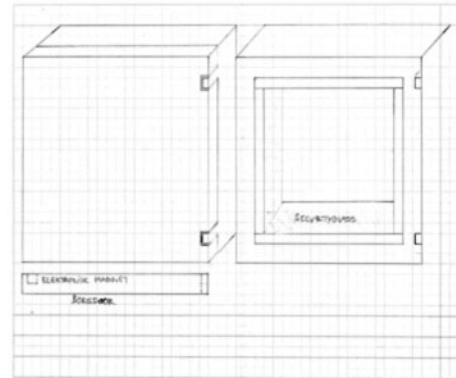
Et 'show display af guld', hvordan griber man lige det an? Samarbejdspartnerne hos Norges Bank, var meget målrettet på at få den historiske symbolik frem i form af en 'guldportal', og at det hele udviste et ekstremt højt sikringsniveau. Ønsket var simpelt: "En firkant med ét hul – en portal som man kan gå igennem". Vores første indskydelse var – 'Menneskehedens Triumfbue' eller 'Grande Arche' i bydelen La Défense i Paris tegnet af den danske arkitekt Johan Otto von Spreckelsen.

Howeni Projects' endelige design blev én samlet løsning og installation, hvor monterne med indbyggede 'møntbakker', lys og sikringsglas blev bygget op omkring guldmonterne. Herved blev det til en form for stor, bombastisk og sikringsmæssig meget effektiv 'rusten' kasse i stål, med muligheden for at publikum kunne gå igennem. Kassen fik en rusten lakering til at fuldende det gamle og rustne look efter Howeni Projects design.

Den 'rustne kasse' er certificeret efter EN 1143-1 (værdi-opbevaringsenheder og boksrum) i henhold til de europæiske standarder. Væggenes vægt er alene ca. 350 kg pr. m². Hertil er der lavet dobbelte bokssvingdøre med indre dimensioner på 2100mm x 2250mm og med en tykkelse på 140mm. Altså ét kæmpe samlet display med sikringsglas – den største og sikreste glasmontre vi endnu har produceret og hørt om. Endvidere blev der indbygget elektrolåse Paxos Compact til at låse de dobbelte bokssvingdøre. Vi producerede monterrummet hos en af vores strategiske samarbejdspartnere i Tyskland.

Sikringsglas kan have mange forskellige funktioner og kravspecifikationer. Glasset i 'guldportalen' er det sikreste glas klassificeret efter de højeste standard man kan få i dag. Det bruges blandt andet også til vinduer i ambassader, banker, offentlige myndigheder og virksomheder med høje standarder indenfor sikring og sikkerhed. Glasset er med en tykkelse på 65 mm og en vægt på 135 kg per m². Dette betyder, at glasset er skudhæmmende og designet til at være modstandsdygtigt mod de fleste våben, da glasset vil fange projektilet, uden at glasset knuses. Denne type glas har så ekstreme sikring, at det kan beskytte mod indbrudsforsøg, eksplosioner, granatsplinter, brand og samtidigt være lyddæmpende.

Glasset er produceret med forskellige tykkelser af jernfattet glas og polycarbonat, hvilket også gør det refleksfrit og 100 % transparent uden det traditionelle grønne glasskær. På trods af den høje klassificering er det forholdsvis let og tyndt. Glasset er blandt andet klassificeret i henhold til en fælles europæiske standard EN 1063.

Vi fik meget frie hænder fra start. På tegningerne vises skitser fra den første brainstorming til monterrummet ud fra projektgruppens tanker og idéer. Det endelige design vises nederst, og er lavet af Howeni Projects Security Advisors med anbefaling til materialer.

Produktion af den 'rustne kasse'.

KUNDECASE: NORGES KULTURHISTORISKE MUSEUM

Type: Objektsikring Glasmontre Monterum

Konklusion

Objektsikring og glasmontre af denne størrelse, er ikke det nemmeste at arbejde med, specielt ikke når materialerne er så tunge, og det så oven i købet er én samlet enhed.

Hele installationen var et projekt i sig selv, da hele den tons tunge konstruktion skulle fragtes til Oslo, hvorefter den skulle igennem et trappeforløb på 10 – 20 meter op til Norges Bank-hal. Kassen blev delt i tre stykker, henholdsvis to døre á ca. fem tons stykket og et midterstykke, der alene vejede ca. 15 tons. Howeni Eurosafes projektledere og installatører byggede trappen op med paller og brugte et kædetræk og tre hele dage til at få 'Guldportalen' ind på plads.

Howeni Projects holdt den samlede deadline og leverede en smuk funkende men også rusten glasmontre til den planlagte åbningsdag til glæde for alle inviterede, som alle udviste stor begejstring og tilfredshed.

Howeni Eurosafe er DS/EN ISO 9008 certificeret indenfor "projektering, installation, service samt vedligeholdelse af mekanisk sikring, hvilket også giver vores kunder den tryghed, at sikringsprodukterne og den tekniske service overholder alle gældende regler herunder Forsikring & Pensions regler, når vi arbejder med værdifulde skatte.

Kontakt

Har du spørgsmål kan du kontakte os på 7010 5588 eller kontakt@howenieurosafe.dk eller din normale kontaktperson hos Howeni Eurosafe.

